

Läget i länet

Miljömålsbedömningar 2019

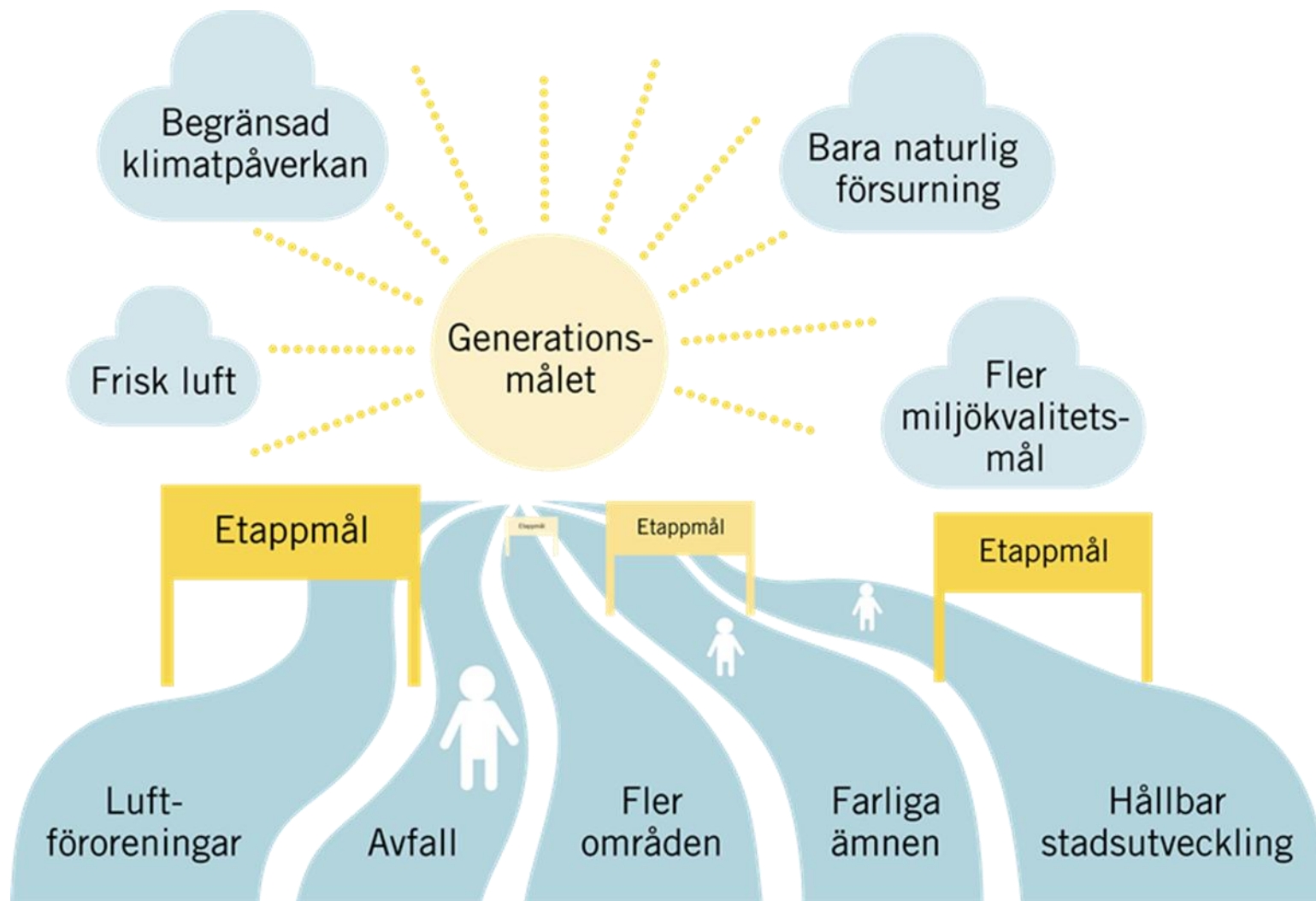

Innehåll

- Miljömålssystemet
- Årscykeln
- Hur det går och insatser som görs
- Sammanfattning

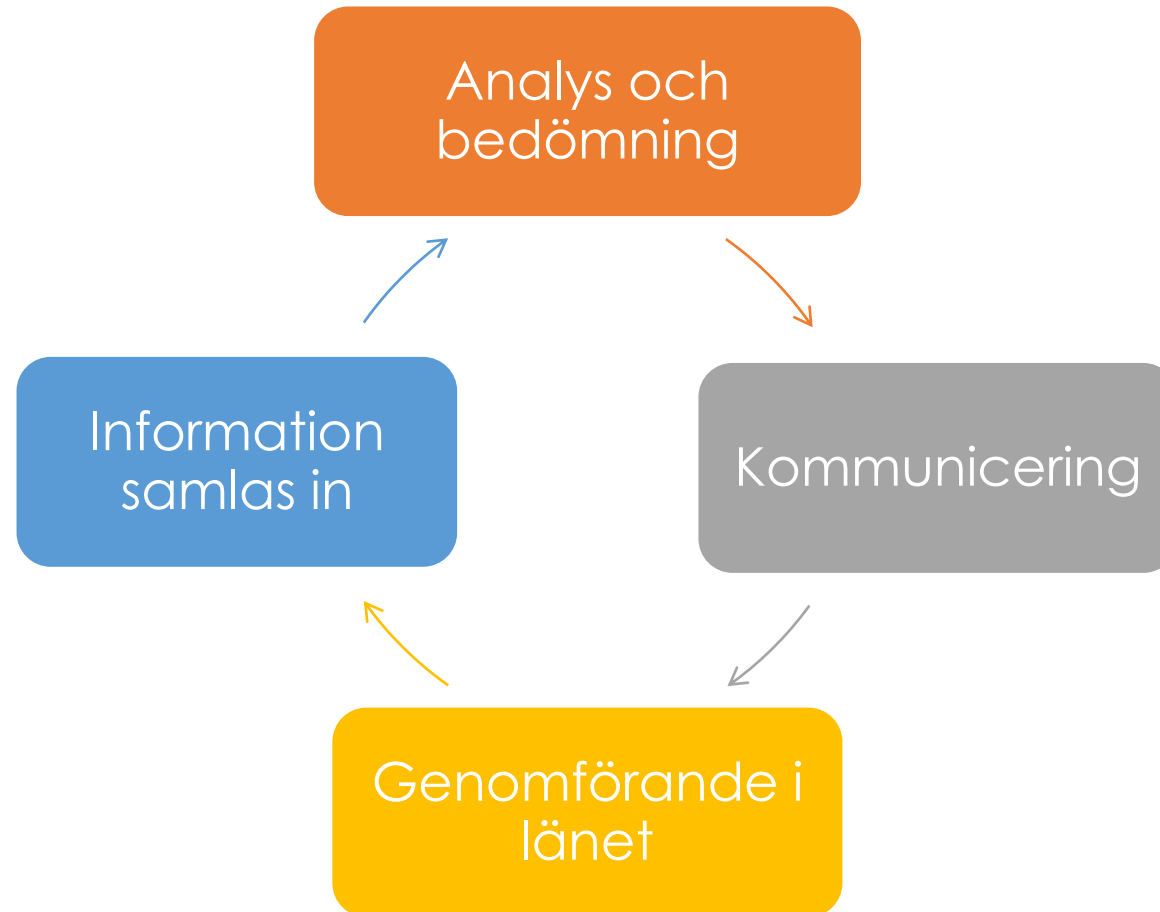

16 miljökvalitetsmål – 14 för länet

Miljömålsbedömningar – årscykel

Tendenser och trender

- Agenda 2030 bidrar
- Samverkan och samordning
- Statliga medel styr
- Grön infrastruktur och ekosystemtjänster, satsningarna märks
- Klimat etablerat och sker mycket

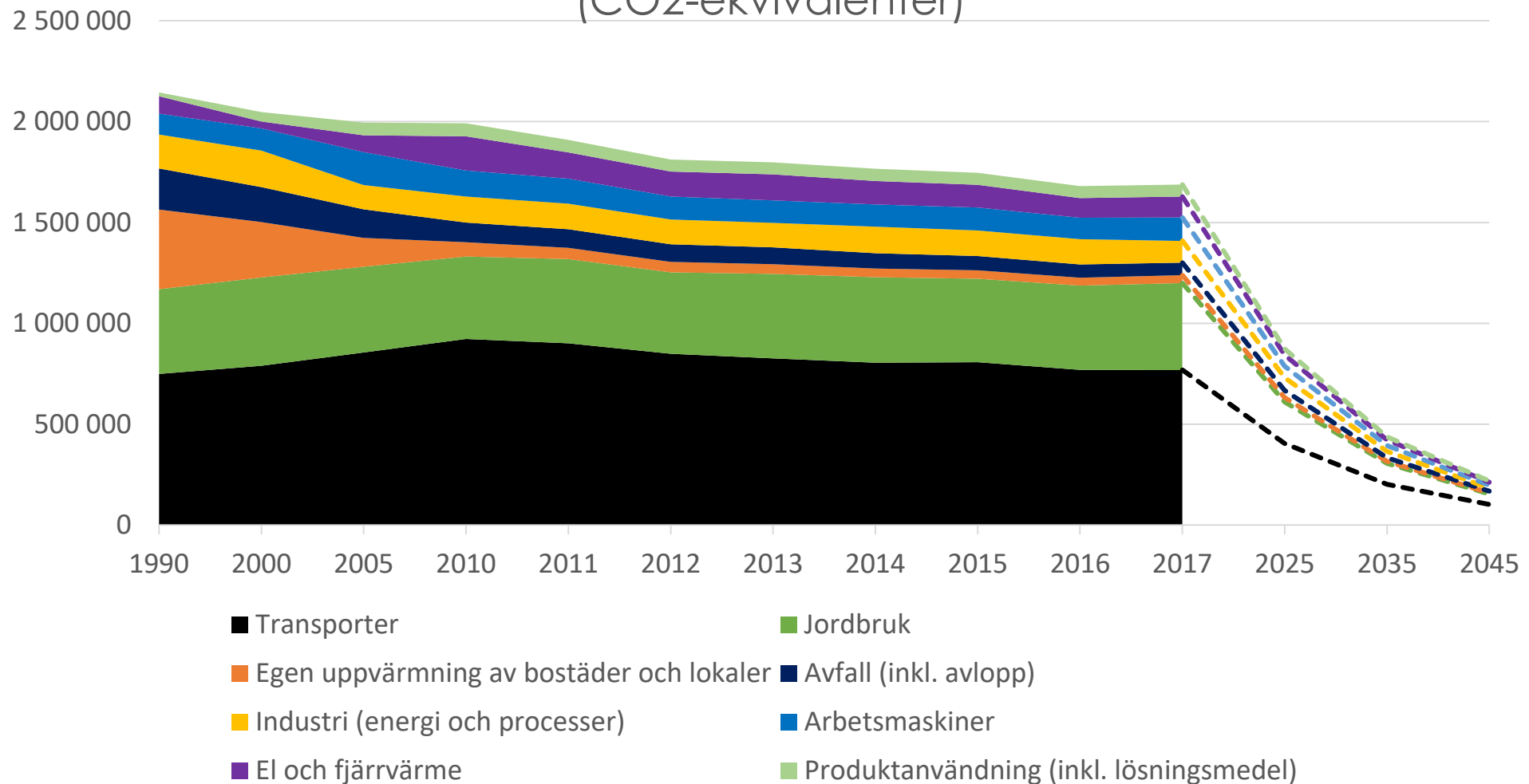
Läget i länet 14 miljö kvalitetsmål

Begränsad klimatpåverkan

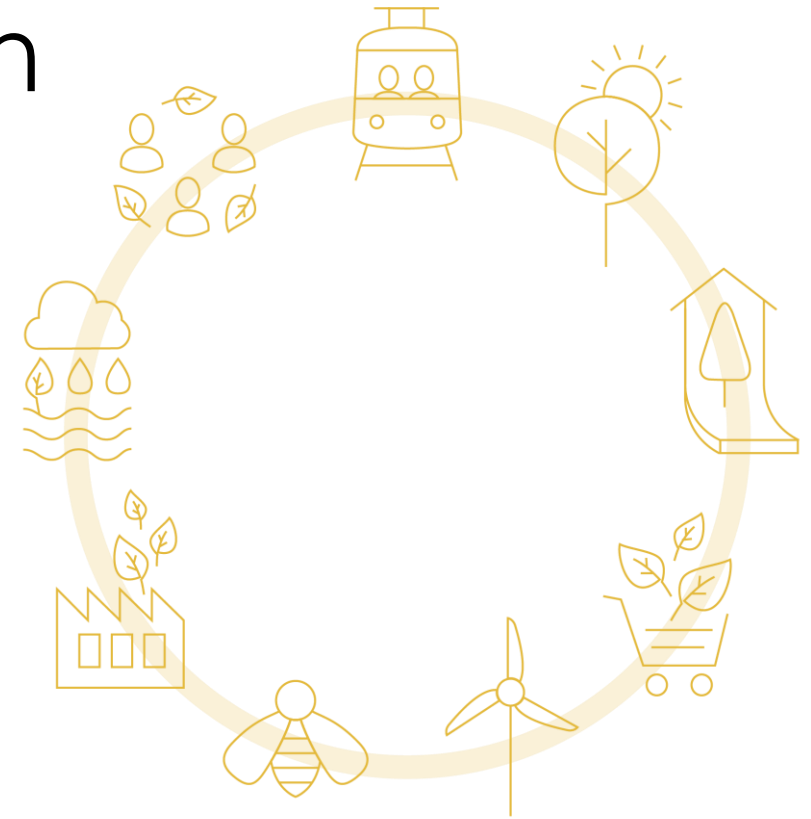
Växthusgasutsläpp inom Jönköpings län, per sektor (CO₂-ekvivalenter)

Begränsad klimatpåverkan

- Flera kommuner ställer om sina fordonsflottor
- Ny elbilspool i Vetlanda kommun
- Ny klimat- och energistrategi, förankrad i hela länet
- Finns en regional plan för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel

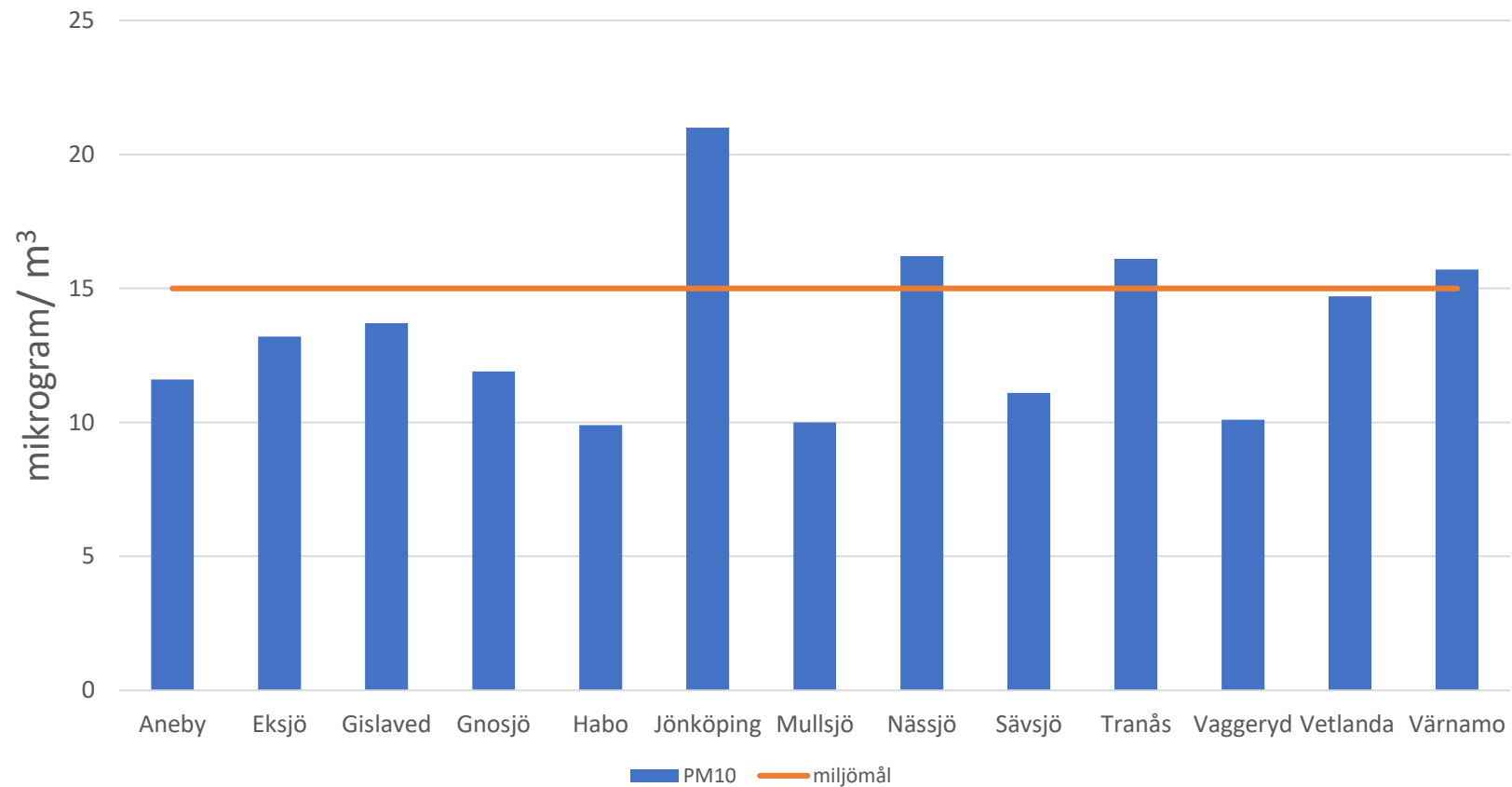

Frisk luft

Nej

Beräknade partikelhalter

Frisk Luft

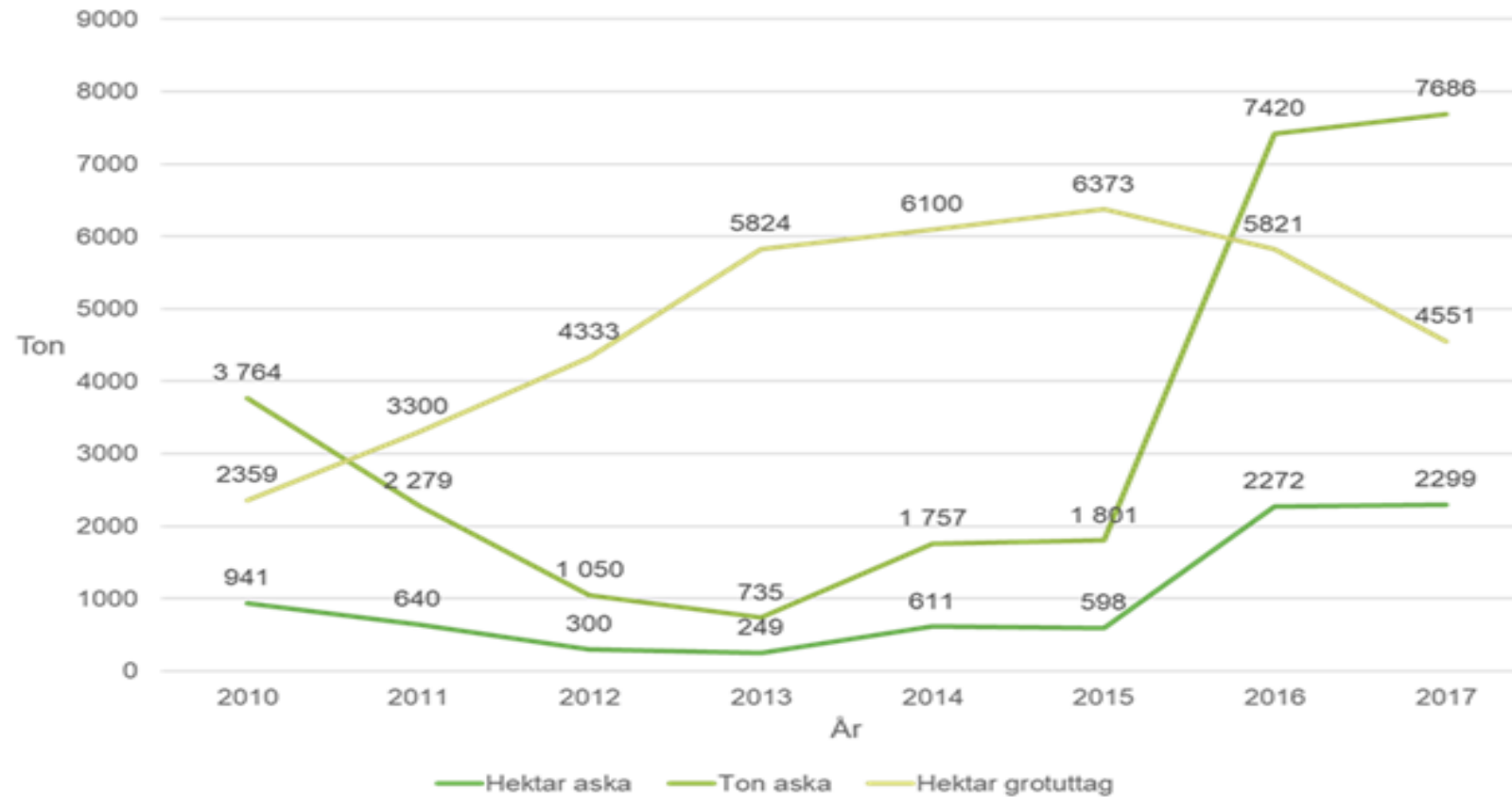
- Region Jönköpings län har byggt nya, säkra, cykelparkeringar i anslutning till tolv arbetsplatser i länet.
- Tranås kommun har tagit fram en cykelplan.
- Flera kommuner har köpt in elbilar, bland annat Habo kommun som har bytt ut 10 st bilar som gick på fossila bränslen till elbilar.

Bara naturlig försurning

Askäterföring i Jönköpings län

Bara naturlig försurning

- Skogsstyrelsen informerar om askåterföring i sin rådgivning.
- Kommuner i Jönköpings län genomför kalkning i sjöar och på våtmarker.
- Länsstyrelsen tar fram en ny regional åtgärdsplan för kalkningsverksamheten fram.

Gifrfri miljö

- Region Jönköpings län och Nässjö kommun arbete med gifrfri sjukvård för barn
- Tillsyn av verksamheter med påverkan på vattenförekomstens status och möjligheterna att uppnå MKN (Miljökvalitetsnormer) för vatten.
- Minska mängden förorenade områden

Nej

Antal efterbehandlingsåtgärder som pågår eller är avslutade

Antal efterbehandlingsåtgärder som pågår eller är avslutade

Skyddande ozonskikt

- "Greppa Näringen" Rådgivning ges till lantbrukare angående kväveläckage med syftet är att minska övergödningen och utsläppen av växthusgaser.
- Insamling av kasserade kyl- och frysskåp via återvinning

Säker strålmiljö

- Förbättra barns utomhusmiljöer
- Öka beskuggning och solskydd i förskolor och skolors utemiljöer

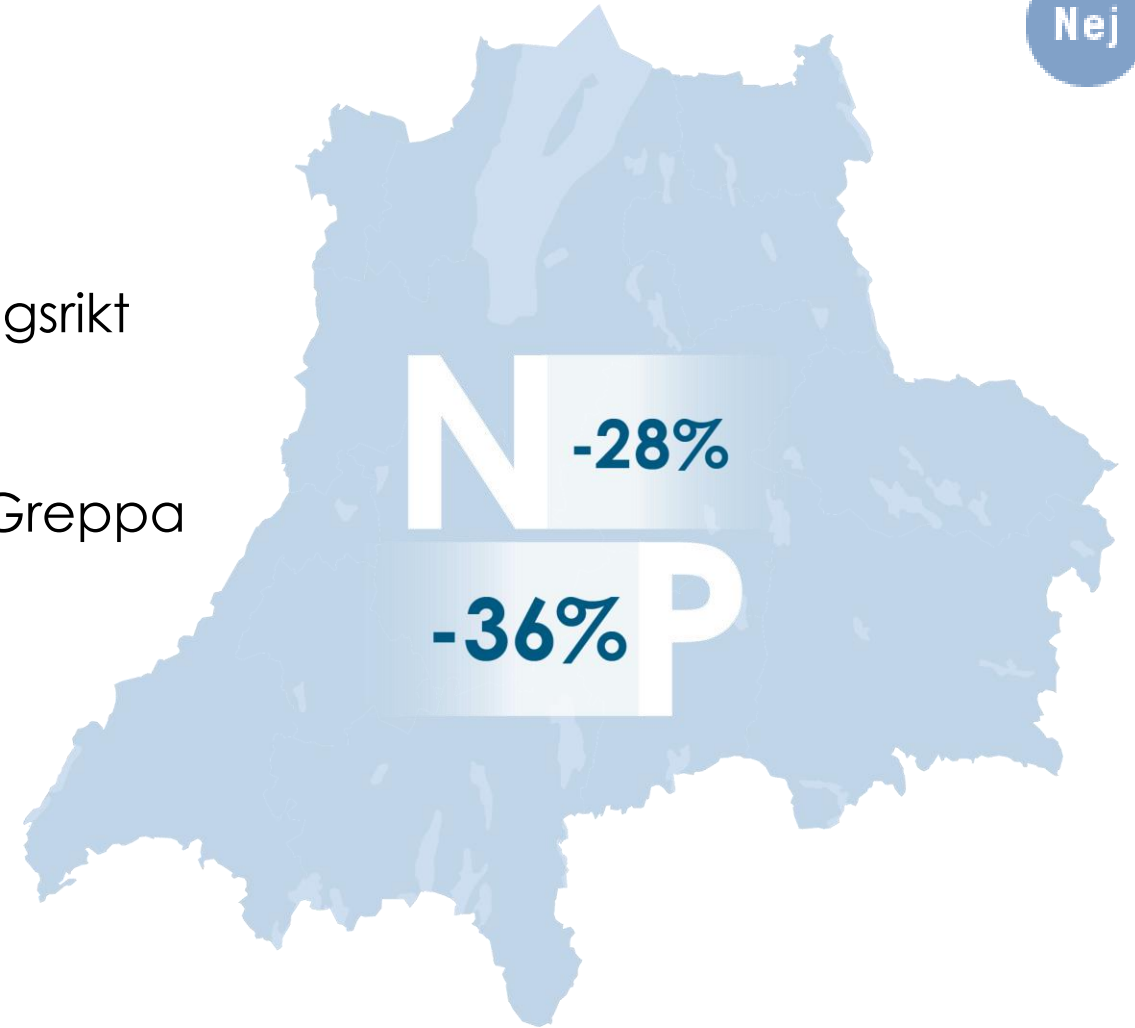

Nej

Ingen övergödning

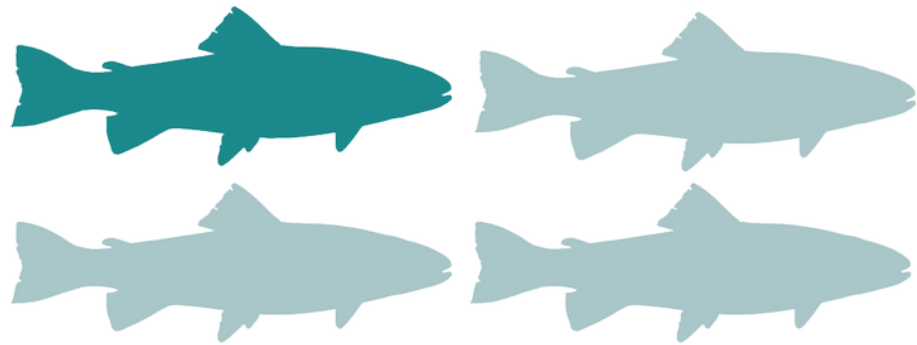
- I övergödda sjön Ralången avlägsnas näringsrikt sediment för att sedan återföras till produktionsmark.
- Enskild rådgivning för lantbrukare genom "Greppa Näringen"

Nej

Levande sjöar och vattendrag

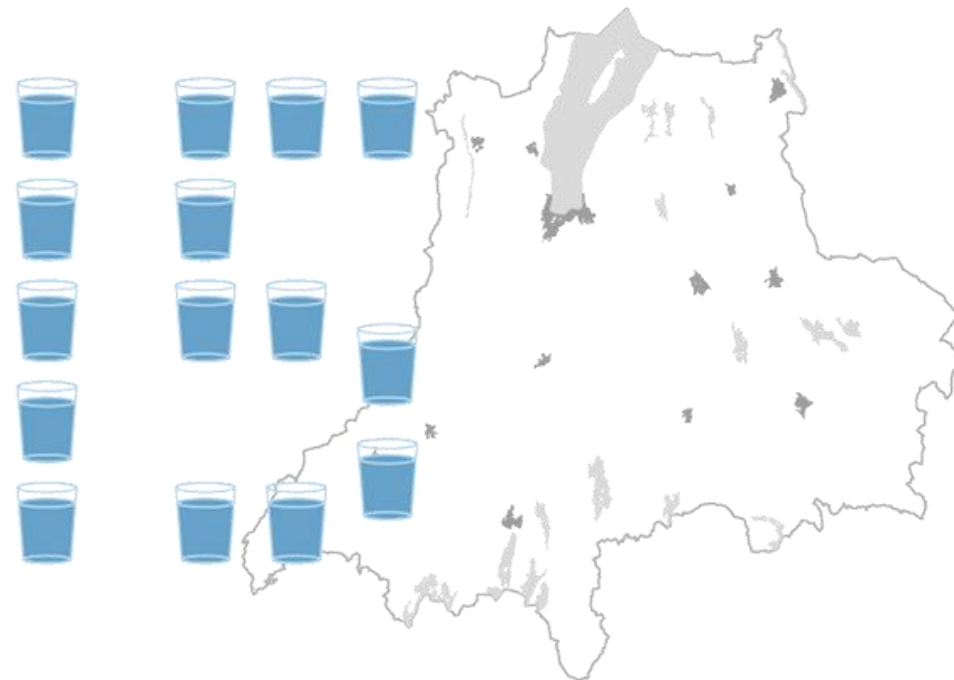
- Fria vandringvägar för fisk och utter
- Aktivt restaureringsarbete i prioriterade vatten

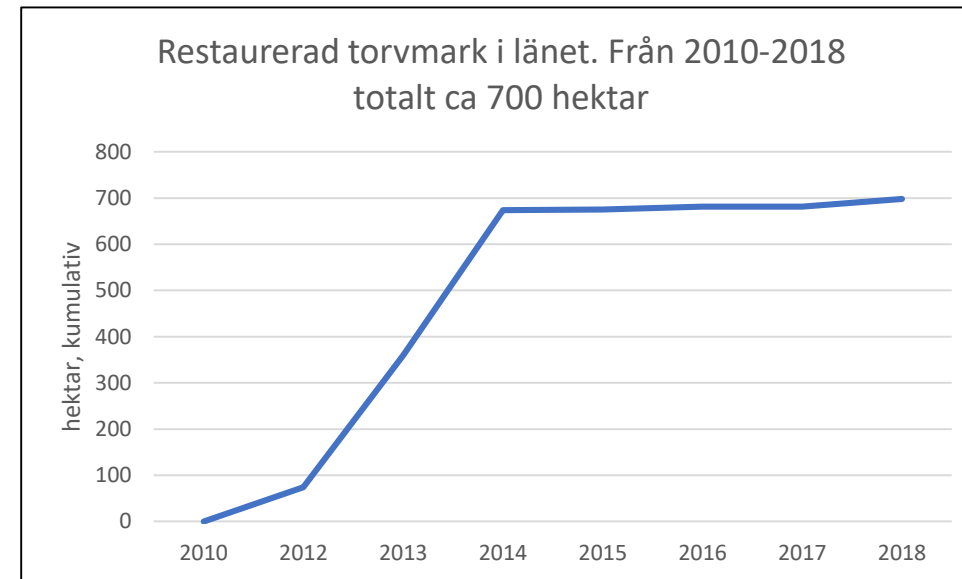
Grundvatten av god kvalitet

- Länsstyrelsen har beslutat om tre vattenskyddsområde för vattentäkter.
- Under år 2019 har åtta källor provtagits för föroreningar.
- På flera håll i länet pågår arbete med att sanera grundvatten från föroreningar, bland annat i Värnamo, Vaggeryd och i Hillerstorp.

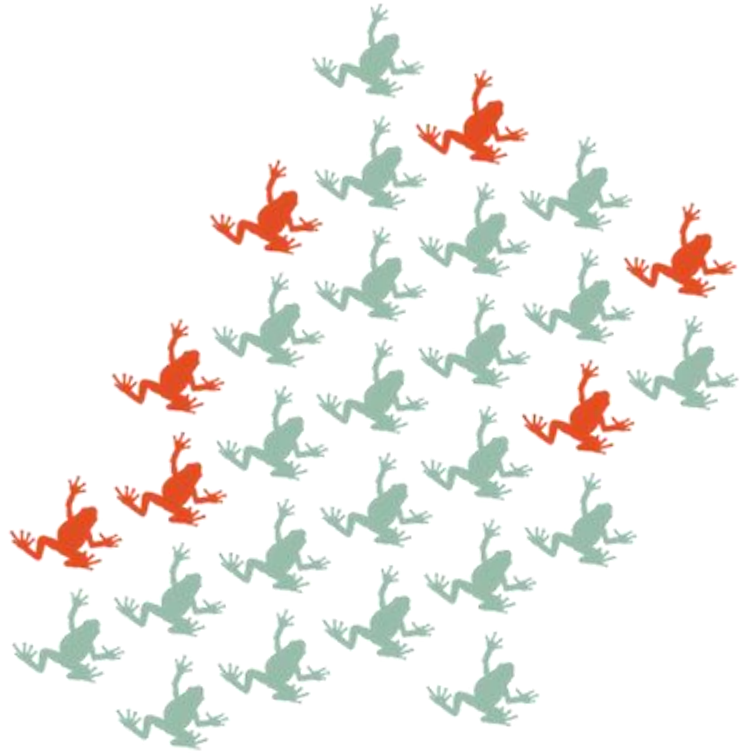

Myllrande våtmarker

Myllrande våtmarker

- Funktionellt vatten – fortsättningsprojekt för potentiella våtmarksprojekt
- Utrotningsåtgärder mot den invasiva främmande arten gul skunkkalla (Vetlanda kommun)
- Restaurering av våtmarker inom skyddade områden pågår. Projektet omfattar 15 skyddade områden
- Fyra våtmarksansökningar via LONA våtmarkssatsning

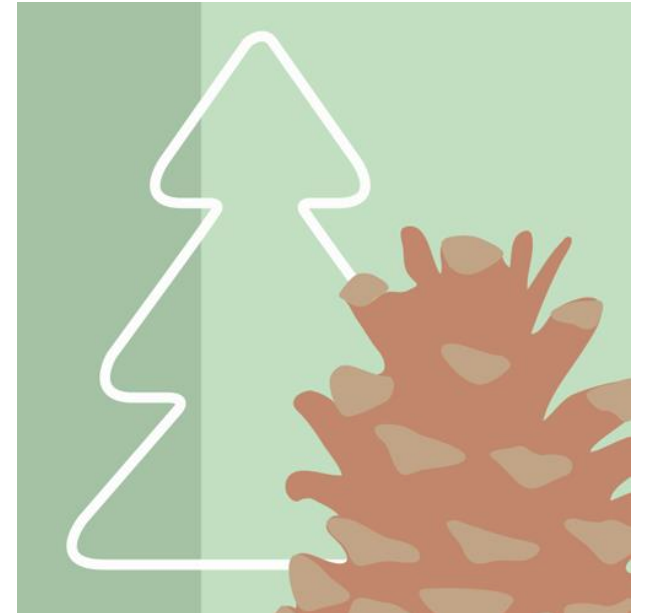

Nej

Levande skogar

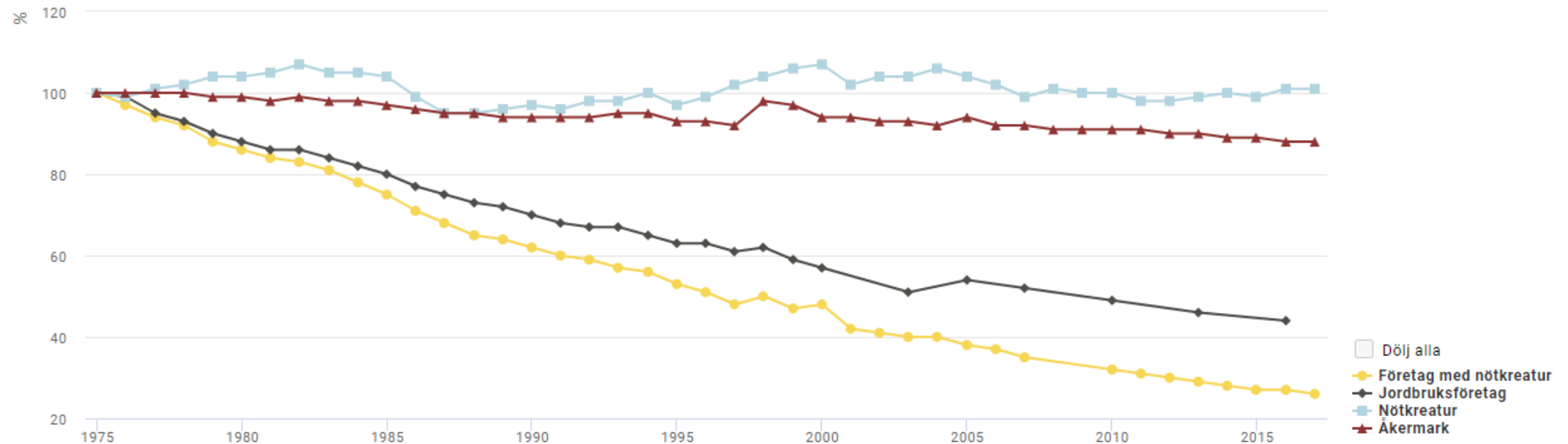
- Mer strukturerat tillsynsarbete - antalet tillsynsbeslut från Skogsstyrelsen ökar
- Grenar och toppar lämnas i allt större utsträckning kvar i skogen vid avverkning i syfte att skydda marken från körskador.
- Vattendragsvandringar för skolelever (mellanstadie och naturbruksgymnasier) genom Grip on life
- Rådgivningar inom LBP och NOKÅS har fortsatt
- 2018 skyddades totalt 353 hektar produktiv skogsmark, varav 316 hektar som naturreservat. Av dessa 316 hektar är 36 hektar kommunala reservat.

Ett rikt odlingslandskap

Jordbrukets utveckling jämfört med 1975

Andelen åkermark, nötkreatur, jordbruksföretag och jordbruksföretag med nötkreatur i länet jämfört med 1975.

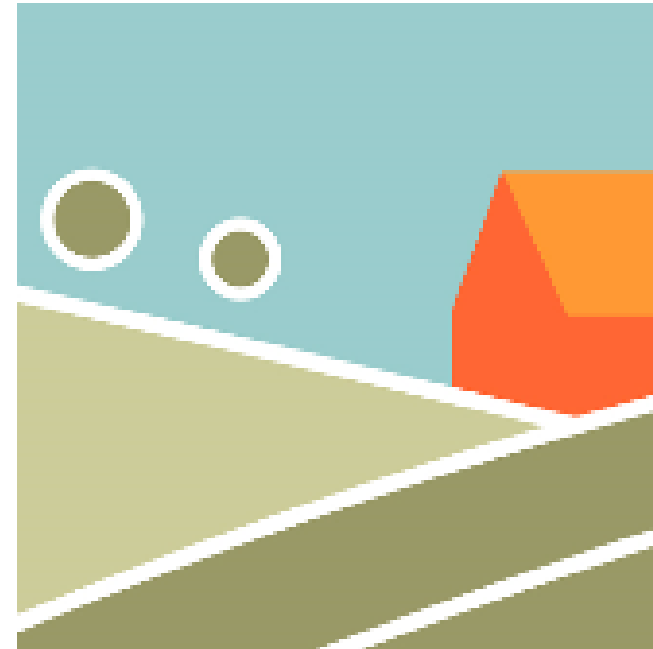

<http://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/ett-rikt-odlingslandskap/jordbrukets-utveckling2/jonkopings-lan/>

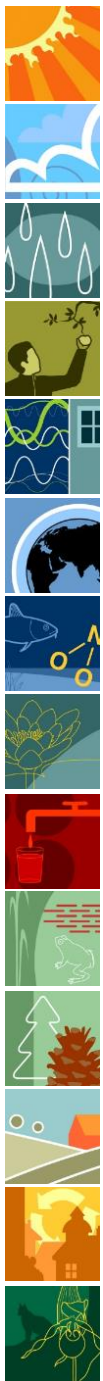

Ett rikt odlingslandskap

- Bushresa – visualisering av storymapen "Jordbruksmarkens framtid"
- Enskild rådgivning, fältvandringar och kurser
- Arbete inom den regionala livsmedelsstrategin

God bebyggd miljö

- Etablering av ett byggnätverk kring hållbarhetsfrågor.
- Planer och program för att utveckla kollektivtrafiken och cyklandet.
- Jönköpings och Vaggeryds kommun har tagit fram grönstrukturplaner.

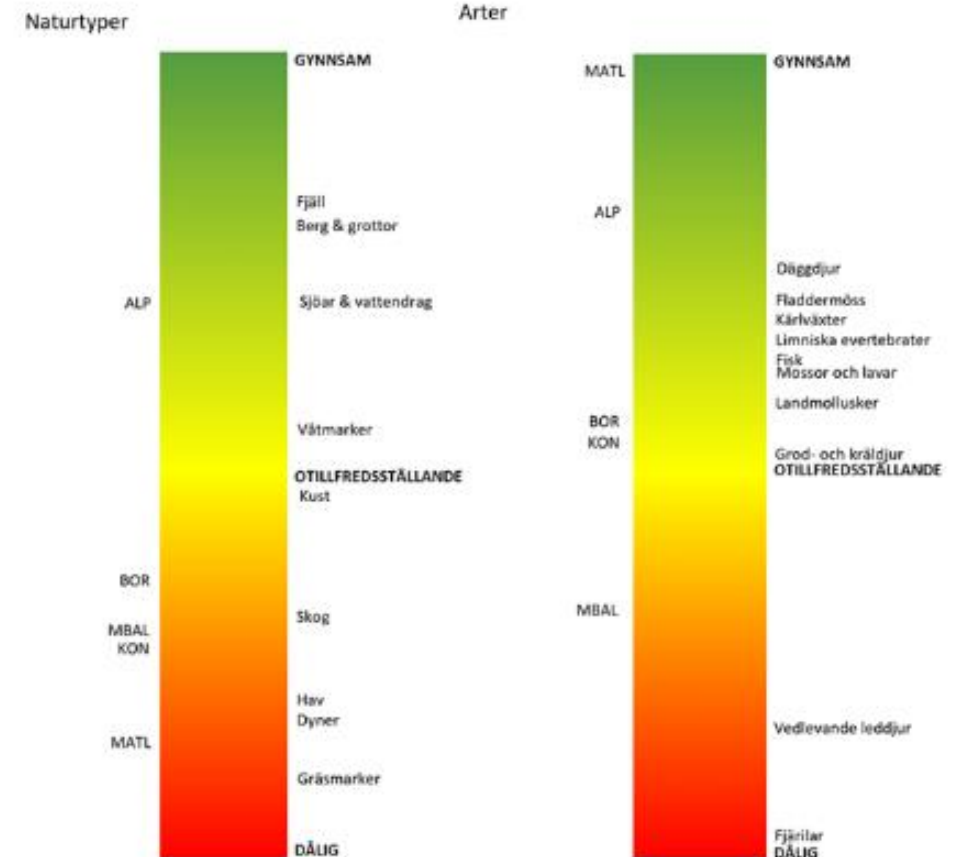

Ett rikt växt- och djurliv

Den senaste nationella rapporteringen 2019 till EU (ArtDatabankens statusbedömning) visar att:

- däggdjur, trollsländor och många kärlväxter generellt sett klarar sig bra
- många skalbaggar och fjärilsarter får det svårare att överleva på lång sikt.
- tillståndet för både arter och naturtyper generellt är bättre i den alpina regionen än i övriga landet.
- gräsmarker, dyner samt naturtyper i havet har sämst bevarandestatus i Sverige.
- även skogsnaturtyper och skalbaggar som är beroende av gammal skog och död ved har dålig status.
- den tydligaste förbättringen i status ser vi för fladdermöss vilket bland annat beror på genomförda åtgärder som gynnar äldre skog och återställande av våtmarker.

Art- och naturbarometer

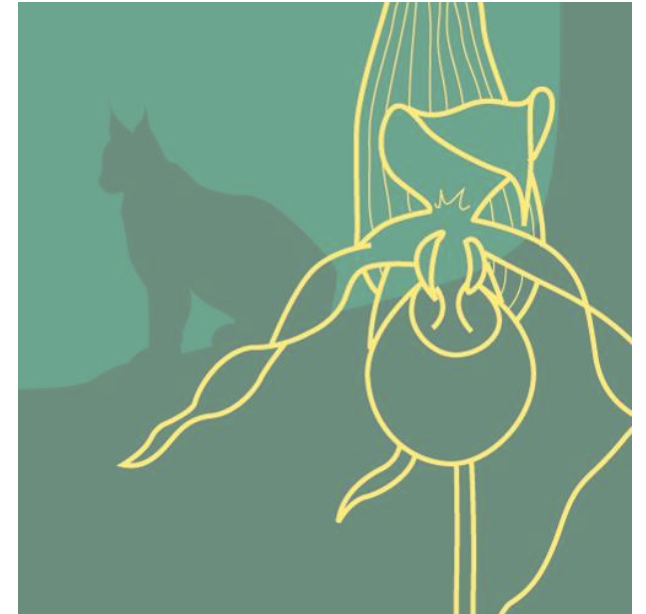

Nej

Ett rikt växt- och djurliv

- Markägare till sexton fastigheter med förekomst av fladdermusarten barbastell har fått rådgivning som har utgått från barbastellens krav på sin livsmiljö
- Flera kommuner tar fram nya grönstrukturplaner där grön infrastruktur, ekosystemtjänster och biologisk mångfald ingår
- Flera samarbetsprojekt pågår i vilka myndigheter, kommuner och näringsliv ingår

Generationsmålet

- Stärka kulturmiljöperspektivet
- Fastighetsnära Insamling för att gemensamt utveckla avfallshanteringen
- Åtgärder för att trygga vårt vatten
- Ny klimat- och energistrategi
- Jönköping leder när det gäller solcellsstödet
- Pilotprojekt för cirkulär ekonomi där företag har utvecklat handlingsplaner för att börja testa cirkulära affärsmodeller.

Bedömningar

Miljömål	Bedömning och trend
Begränsad klimatpåverkan	Nej Enbart nationell bedömning
Frisk luft	Nej →
Bara naturlig försurning	Nej ↗
Giftfri miljö	Nej ↘
Skyddande ozonskikt	Ja Enbart nationell bedömning
Säker strålmiljö	Nära Enbart nationell bedömning
Ingen övergödning	Nej ↗
Levande sjöar och vattendrag	Nej →

Miljömål	Bedömning och trend
Grundvatten av god kvalitet	Nära →
Myllrande våtmarker	Nej →
Levande skogar	Nej →
Ett rikt odlingslandskap	Nej ↘
God bebyggd miljö	Nej ↘
Ett rikt växt- och djurliv	Nej ↘

Sammanfattning

Åtgärder utförs av en mängd aktörer från olika sektorer i Jönköpings län.

Det sker i god samverkan, men takten behöver öka och vissa perspektiv behöver beaktas i större grad, såsom konsumtion, naturhänsyn och minskad klimatpåverkan.”

